

Novembre
2015

Antibiòtics en bronquiolitis en lactants

La bronquiolitis en lactants no s'ha de tractar rutinàriament amb antibiòtics, excepte que hi hagi una infecció bacteriana concomitant o una forta sospita d'aquesta.

Resum

- La bronquiolitis és una patologia que es produeix per una infecció vírica que afecta el tracte respiratori inferior del lactant. No hi ha suficient evidència per a l'ús d'antibiòtics en la bronquiolitis.
- L'elevat consum d'antibiòtics és el factor més important per al desenvolupament de resistències i això posa en perill l'efectivitat d'aquest grup de medicaments.
- No es recomana l'ús d'antibiòtics en els lactants amb bronquiolitis atès que l'etiologia d'aquesta patologia és vírica i només de forma excepcional es complica amb malaltia bacteriana.

Més informació

La bronquiolitis és una patologia que habitualment es produeix per una infecció vírica que afecta el tracte respiratori inferior del lactant. Les guies de pràctica clínica -Institut Català de la Salut (ICS), *American Academy of Pediatrics* (AAP)- sobre el diagnòstic, el maneig i la prevenció de la bronquiolitis, recomanen que els clínics no administrin antibiòtics a lactants petits amb el diagnòstic de bronquiolitis, a no ser que hi hagi una infecció bacteriana concomitant, o una forta sospita d'aquesta.

Els lactants amb bronquiolitis freqüentment reben tractament antibiòtic ja que presenten febre, són lactants molt petits o bé perquè se sospita una infecció bacteriana afegida. Uns primers assaigs controlats aleatoris ja van mostrar el no benefici del tractament antibiòtic de rutina en els lactants amb bronquiolitis. Un lactant pot tenir risc d'infecció bacteriana greu, que d'entrada potser no es detecta, però aquest risc és molt baix (<1%) quan el lactant presenta un quadre d'etiologia viral com la bronquiolitis. Tanmateix, tot i que els lactants amb bronquiolitis en el 25% dels casos poden tenir infiltrats / atelèctasi en la radiologia de tòrax, la pneumònia bacteriana sense una consolidació pulmonar és molt poc freqüent. Alguns estudis apunten que el tractament antibiòtic podria estar justificat en alguns lactants amb bronquiolitis que necessiten intubació i ventilació mecànica per fallida respiratòria. La revisió de la *Cochrane Library* (2014) sobre l'ús d'antibiòtics per a la bronquiolitis, conclou que no hi ha suficient evidència per a l'ús d'antibiòtics en la bronquiolitis i que nous treballs de recerca són necessaris per identificar un subgrup de pacients que es poguessin beneficiar dels antibiòtics.

L'elevat consum d'antibiòtics és el factor més important per el desenvolupament de resistències i això posa en perill l'efectivitat d'aquest grup de medicaments. Per aquest motiu, és molt important que el professional faci un ús adequat dels antibiòtics.

A Catalunya, l'any 2014 es van diagnosticar en atenció primària aproximadament 14.576 nous casos de bronquiolitis en pacients menors de 2 anys, que correspon a la taxa de 13.3% diagnòstics per 100 lactants. En l'any 2014 el 7,6% dels pacients que van tenir un diagnòstic nou de bronquiolitis se'ls hi va a prescriure antibiòtic en els 7 dies després del diagnòstic (dades SISAP: Sistema d'Informació dels Serveis d'Atenció Primària).

No es recomana l'ús d'antibiòtics en els lactants amb bronquiolitis atès que l'etiologia d'aquesta patologia és vírica i només de forma excepcional es complica amb malaltia bacteriana.

Amb la col·laboració de

Amb el suport de

Consell Assessor de Medicaments en l'Àmbit de l'Atenció Primària i Comunitària (CAMAPC)

Fonts

- Ralston SL, Lieberthal AS, Meissner HC, Alverson BK, Baley JE, Gadomski AM, et al; American Academy of Pediatrics. Clinical practice guideline: the diagnosis, management, and prevention of bronchiolitis. *Pediatrics*. 2014;134(5):e1474-502. Disponible a: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25349312>.
- National Institute for Health and Clinical Excellence (NICE). Respiratory tract infections—antibiotic prescribing. London (United Kingdom); 2008. NICE guidelines [CG69]. Disponible a: <https://www.nice.org.uk/guidance/cg69>.
- Patologia infecciosa del tracte respiratori baix a l'infant. Guies de pràctica clínica. Barcelona: Institut Català de la Salut (ICS); 2006. Disponible a: https://www.gencat.cat/ics/professionals/guies/docs/guia_tracte_respiratori.pdf.
- Grupo de Trabajo de la Guía de Práctica Clínica sobre Bronquiolitis Aguda. Fundació Sant Joan de Déu, coordinador. Guía de Práctica Clínica sobre Bronquiolitis Aguda. Plan de Calidad para el Sistema Nacional de Salud del Ministerio de Sanidad y Política Social. Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques; 2010. Guías de Práctica Clínica en el SNS: AATRM. N° 2007/05. Disponible a: http://www.guiasalud.es/GPC/GPC_475_Bronquiolitis_AIAQS_compl.pdf.
- Farley R, Spurling GK, Eriksson L, Del Mar CB. Antibiotics for bronchiolitis in children under two years of age. *Cochrane Database Syst Rev*. 2014 Oct 9;10:CD005189.. Disponible a: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25300167>.
- McCallum GB, Morris PS, Chang AB. Antibiotics for persistent cough or wheeze following acute bronchiolitis in children. *Cochrane Database Syst Rev*. 2012 Dec 12;12:CD009834. doi: 10.1002/14651858.CD009834.pub2. Disponible a: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23235681>.

Enllaços d'interès

- Centers for Disease Control and Prevention (CDC). Get Smart. Know when antibiotics work: Pediatric treatment recommendations [Internet]. anta, GA (USA): CDC. Last review April 17, 2015.. Disponible a: <http://www.cdc.gov/getsmart/community/for-hcp/outpatient-hcp/pediatric-treatment-rec.html>.

Essencial és una iniciativa que identifica pràctiques clíniques de poc valor i promou recomanacions per tal d'evitar-ne la realització.

Si voleu rebre més informació sobre el projecte, podeu contactar amb: essencial.salut@gencat.cat o visitar el web: <http://essencialsalut.gencat.cat>